

یکي محموعه

مُصَاحِبَة

ادبياتده آردايغيز

صوك آلارك ادبي محصولاتي كوزدن كچيرلديكي وقت درين بر اميدسزلكه دوششمهك ممكن دكلدر . اكلثيا حياتك اوكنده كيدن ادبيات بو سفر حياتك بوزلرجه فرسخ كرېسنده قالمشدر . كوزلېن وياشامان شيرلر ، شاعرلر خياله ، رومانچينك ايجادينه حاجت براقايور . بونلرك ابداع اينديكي عالم ، اچينده بولنديغيم ، حق بعض آنلر بيرامه . يركه قهرمانلري ميانه كېرديكمز . بوياش دوندوريجي طالع ياننده بر چوچوق اوونچاغيدر . خاملك ماتنه بوندن اون بش سته اولسكي كچي آغلايه . بيليري يز ؟ خالد ضياكلر اوصولفون بوزلي كنج قېزليرك عشقزېنه و المزينه نه درجه به قدر علاقه كوستمبوليز ؟ بر زمانلر قادياني اركلكي بوتون برنسل هيچ قهرمان اچينده بوغان « زواللي نچيد » ؟ آرتق اچيژدن هانكيژ زواللي بولمبوليز ؟ « عدم » كه مهيب ويا مان چاينيسي حامدندن دها چوق طامادق ؟ كندى قولر مزر آره سنده قاج دانه نوميدنهك ، قاج دانه نالرك قپورانهق جان ويرديكي كوردك وهريز آيري آيري زواللي نچيددن بوز بيك قات فضله اضطراب چكدك . آرتق بو نوع عشقرك ، بو نوع ماملرك هيچ برسي بزي علاقه دار اچيژور . نه ايسته ديگري سويله . يهك اولان انساندر .

ادبيات علانده ، هيچ بر اماره ، بو بگيژن انسانك شكلكه اولديني زهخير وبرمبور . صوك آلارك ادبي محصولاتي اسكي ائركلر صولفون بر تكرارندن عياردر . بونلر قارشينده ، دونكي نسللك اعتراضلر نه ، تنقيدلر نه واستخفافلر نه كيتديكي حق وبره كچيزر كايور . حقيقتا اونلر شيمدكيكره نظراً ، دها بويوك بر اهتمامه ، دها چوق يازيورلدى . خالد ضياكلر اونوز بش ياشنه كېردكي زمان اونى متجاوز رومانك صاحبي ادى وفكرت دها بوياني بولادن اول « دېلشكسته » سني چوقندن تمام ايتمش بولويوردى . بو اثر بوتون

فصولر نه رغما ، حالا يكي ادبياتك يكانه شعر مجموعه سيدر . فقط مطلقا تام راز وجوده كتيرميش اولق وياخود چوق يازميش بونلوق ادبي قيتلري اولچمك اچين كافي درجه ده صادق بر مقباسيدر ؟ بويه برادعا به قالشقى اصلا خاطر مزدن كچيور . « ادبيات جديده » نسلنه قيمت وېرن شودركه ، او نسله منسوب اولانلرك هيبي آز چوق كندى دورلري تمثيل اينديلر . بو قيش باغچى محصولاتي بوتون معنايله اونوز سنهك قورقو ، تردد ، فتور و اسارت دورينك زنگاريني وقوقورلني صاچيور . عبدالحيد زماننده اسانلر بر يازيم انسان ايدلر ؟ استانبول باشدن باشه بر « ماريون » صحنه سته بگزم بوردى ، اوله كه بورايه خارچدن باقن بر سريجي ، هر كيك باشي اوستنده ناسرني بر آله سربوط تلر آرايوردى ؛ صانوردى كه هيچ كيسه كندى اراده سيله ، كندى آرزوسيله قيعلمامور . قىالواقع ، او زمان كيمنده سه ويشمه قدر انسانلرك بوتون هر كاني بر قيده ، بر قانوه ، بر سانسورده قابدى . بو عجاب اداره آكندده صميمى قانق نه نمكندى ؟ هر كس ايستر ايستمز برز قوقله حاله كېردى بوضعتي جميتدن ميدانه بر قوقله ادبياتي چيقدى .

« ادبيات جديده » يى ، تورك ادبياتك وياخود عثمالي ادبياتك بر خلقسى ظن ايدنه نلر ياكيلورلر . هيچ بر ممالك ادبياتي برميدادن بر متهابا وزيان بر زنجير شكندده تصور ايتك دوعري دكلدر . حياتك هيچ بر شينده بويه زنجيره لمه بر مشيت اولديني كي حياتي بر دانه اولان اديباتده ده بوكا كچيزر بر مشيت بو قدر . خاصه اديبانده بو قدر . علم ، بلكه بر نوع معرفت ويا بيلكي خله لرندن مشكل برزنجيورد وسنه لرله برابر تكامل ايدرك اوزايور .

لكن نه اديبانده ، نه صنايع نقيده ده تكامل ووق ديدليني مشهود دكلدر . دوقتور « ريشه نك ديدنيكي كي ، صنعت » متبدل ومنقولدر . متهاباً شكاني دكيشدر ، فقط شكل دكيشدرمك ووق ايتك سايلاماز . نه « فيدياس » ، « ميكل آت » دن ، نه ده « ميكل آت » ، « رودن » دن دها آگاهيدر . هيچ كيسه ادا ايدمهركه زمانك رساملري « والاسكس » ايله « رامبراند » دن دها اچي ترسيم ايدبيورلر ، نه ده « شاردن »

« فراغ نامه » ك تابلولري رنگ اعتباريله « رافائل » كه « روبه نس » كه لوحه لرندن دها مكملدر . عين صورته . « زنجير بند رومنه » ايله « قرال اودپ » كه « ماملت » دن ، « نهدر » دن ، « قاوست » دن دها دون اولديني ادا ايدمه يز . صوك عصرلرك « دانه » كي ، « كوته » كي ، « وشتور اوغو » كي كه بويوك شاعرلر نه قدر بويوك اولسلر ، بزه « اوسره » لى ، « وريزل » لى ، « لوقرمس » لى اونوتد برامازلر .

علم كي اديباتكه ترق و تكامل اينديكيه ايتاني وهريكي ائرك ، اسكيكه نسبتاً مطلقا دها آني اوله يه جكه . حكم ايتك اچون بوتون صنايع نقيسه تاريخي اونوقق لازم كيلر . يز بويه بر نسيانه قابيلمايچى و ادبيات جديده ، نامق كال و حامد اديبانندن دها مكامل اولديني كي ، شيمدكي اديباتكه مطلقا ادبيات جديده دن دها بوكسك ، دها مشعنه ، دها اچي اولسي لازم كدكيكي سويله جك دكلر . لكن شو واژه ، هر « اثر صنعت » آز چوق منسوب اولديني دورك ذوقلري ، تابللري ، حسلري ويا المارخي تمثيل و « تجسيم » ايتلدي وياخود ، كلهك ذوقلرك كلهك حرك ، كلهك تمايلرك نچير وميغري اولي در . يز بوكوك ادبي محصولاتنه نه اوسجه يى ، نه بوجله يى حس ايدبيورلر .

بونكله برابر لسانك سادملشدي انكار قبول ايتز بر حقيقتدر . فقط بومونس وصيبي لسانه عبدالحيد دورى اديبانته مخصوص اوصنى ، جميل ودولاشيق حسلري تكرر اويكده كي اصرار نه دي ؟ اچيژده كندمه عائد سويله جك هيچ بر شين بوقي ؟ بيك تورلو آتنده تابوت طوشوشان بو دورك علورلندن كوكله نه دن بر قوبولجي صيچرا . مامور او كوكلكه چيچيلاقدلر ، او شوبورلر . يكي بر كسو . يكي بر غدا بگيلورلر . بوكوه نك متين ، طوق و صيچان اولسي لازم كيلر . زورا بوكا سارينه جقتر دونكي قوقلدر دكلر . نه ده عشق ، الهى ، شمرى تقليد ايدن وآلندن آتله بونلرك هيچ برينه ايتاماديني سويلن دونكي « پياده » زدر . اكر سو بويرسني ليلابونون دورلدمك كي سو بويرلر . اكر الم كچيورسني خلاص منصور قدر مضطرب اولورلر وشمرى بويوك آداتك چلملرند دكل ، اراده ، اراده

کيجہ

عشق بو قاراقاق کيجہ سنده

بابل ينه ، وختی ، مترنم ..

ترک ايستيمي بخونتي ايلال ،

وختی سی فرقت سسی صاندم .

عشق بو قاراقاق کيجہ سنده

عجرائی دويدم ، سی آکدم ،

فرقتزده بابل کي ياندم ..

احمد باشم

اوصاحبيله صنعت صاحبلری قالشدی . بوتون
أول تورک طرفندن اشغال اولوغشدی . اوقیش
(طولون) عادتاً بر تورک شهردی . ۲۱ کانون
ثانی ۱۵۴۳ تاریخچه (یون) دن یازیلان بر
مکتوبده شوله دینور :

« انسان (طولون) ی بر کورسه ، کندیسینی
استانبوله غلن ایدر . هرکس ایشنده و تجارتنده
انقباض و عدالت ایسه خارق العاده .

(طولون) دهکی تورکله موجودی اوتوز
بیکی . قرال ایچین تشرین اولدن نیسانه قدر
بوانوز بیک کیشینک ارزاقنی تأمین ایتک کوچ
برخی دکدی . وریلهجک شیده ، پکساددی .
بالا خره ایدیلن حسابه کوره تورکله ۱۵۴۳
تشرین اولدن ۱۵۴۴ تشرین اوله قدر وریلن
پکسادک مجموعی ۴۰۰ ، ۱۹۳ کنتاله بالغ
اولشدی .

بوکا مقابل قرالده بارباروس خیرالدین یاشادن
چوق قائده کورمشدی ، اسانیاسا ساحلرینه متبادیا
تجاوز ایتشلر ، بر چوق لمانلار ضبط ایتدیکاری
کی ، امیراطورک قوتلریده اشغال ایدمک
(لانتکدوق) حوالیسته قدر صارقاسنه مانع
اولشاردی . بوندن باشقه ، بارباروس دوناماسنک
فرانزس سورلنده بولوغاسی جنوب ساحلرک مدافعه ،
سینه تأمین ایلدهمشدی . بارباروس اوزاده اولماسیدی ،
برخی فرانسواک طوبرافلرینه جنوب ساحلدن
امیراطورقله ایتک تجاوز ایدمک جگرکه شهبه بوندی .
(یون) دن ۱۵۴۴ کانون ثانیسنده یازیلان بر
مکتوبده بو حقیقت تأمیه اعتراف اولونیور :
« سزنی تأمین ایدمک ، بارباروسک (بروانس)
« دوفینه » یه و بوملکته ایتدیی خدمت پک
بووکرد . »

اوکرنده چوق دورمادی . غربه دوغرو حرکت
ایتدی . (مازسیلیا) یه کلدی . بوراده قرال
نامنه دوق وانکن طرفندن بارلاق بر سورنده
قارشیلاندی ، مازسیلیا دهکی فرانزس دوناماسی . ه
کیدن سرکیدی .

قرال (مارول) ده ایدی . بارباروسک فرانزس
صورلته کلاییکنی خبر آتیر آلاماز (مازسیلیا) ده
بارلاق بر سورنده قارشیلانسی ، شرفته ضایقلر
ویرلشنی اسرا ایتشدی . یالکنر دونامغا اسباب
ولوازمک اکانی اسرا ایتک عقلته کلهمشدی .

بارباروس ه آغستوسده (ویل فرانزس)
اوکرنته کلدی . بولهده اوزاده ایدی . بولن
(نیس) اهالیسته برکاغد کوندردی . برنجی
فرانسواک حاکمیت و سلطنتی طایمانلی تنکیف
ایتدی . اهالی راشی اولادی . بش کون سوکرا
عاصره باشلادی . ۲۲ آغستوسده اهالی تسلیم
اولدی . فرانسرل ، تورک دوناماسنک حمایه سی
آکنده شهره کریمه یه موق اولدیلر .

ایچ قلعه ی آلتی ممکن دکدی . تورک و فرانسر
قوتلری بارباروس خیرالدین پاشا ایله بولنک
اداره سنده ایدی . فرانسرلرک بارولریده ،
کوهلریده نقصاندی . تورک دوناماسی استانبولدن
کلدی کالده هر درلو لوازمی برابر کتیرمشدی ،
فرانسولر صیقیدنجه تورکاردن باروت و کولله
آلیورلیدی . بارباروس بوحالده ممنون دکدی .
اس الحراکاتلری یاقینده بولندفری حالده فرانسرلرک
باروت وسازه کتیرمه دکرنه قیزیوردی . دوق
لوق دیوردی : « تورکاز آدملریزه چوق حقارت
ایدیوردی . بارباروس اکتیا قیزیور ،
کندیسندن باروت و کولله ایسته نیلیدی رمان اچی
و عجزانه سوزلر سولیلوردی .

نهایت بو اختلاف بر قات دها بوودی .
ایلوک سکیزده عاصمین شیری یانغا ایدمک .
براقیه جیور اولدیلر . بارباروس خیلیدی .
برنجی فرانسوا دونامغا نه ارزاق ، نه ده بیجانه
کوندیوردی . حتی ۶ ایلوله محاصره یی قالدر .
ماددن ای کون اوله ، برنجی فرانسوا بر مکتوب
یازمش ، افراد ویرلک اوزره ایتاق وارزاق
کونه لیه پک اولورسه و کری دونه چکنی صراحه
آکلاشتدی . نهایت قرال و بارباروسک ارزو-
لرینه راشی اولدی و (طولون) ده قیشلامه سته
مواقت ایتدی .

(طولون) اهالیسته شهر یوشالارنی اسرا
ایتدی . بارباروس (طولون) ده قلایه راشی اولدی .
فقط اردوگاهنی (ویل فرانزس) ده تأسیس
ایتنی موافق کورمده دی . بونکله برابر ارزاق
مشکله سی بنه تا کیده ایتدی . فرانسوا راشی
اولدی : فقط بارباروسک بالا خره بو ارزاق
بدلی تسویه ایتسنی وایک بهارده قراله یازیتده
بولوغاسی ایسته بوودی .

بارباروس بو تکلیف موافقت ایتدی . قیشین
(طولون) ده اردوگاه قوردی . شهرده یالکنر

او داغلرک آرقه سنده ، او نه لرده ، اوتیزده ،
او اوو لارده ، اوچوللارده ، او فرانلرده حس
ایدیورز . آرتق هیچ بر تورک قیزی نهال کی
چام دالری آرمسندن آیه باقوب : « بزم ایچین
فتور چیکورل ! دیه سن . دیه جک اولورسه
بزم استیزامنی جلب ایدر . زیرا ، بو آکی او
زماندن بری نهالک یاشنه بکزمسن ، نیجه فاجعه ل
نیجه هنکاملر اوستنده بارلادی ، قاچ دمنه زه ،
قاچ دمنه دشمنه یول کوستردی . ونه چوق
احتراسلرک ، نه چوق مجادله لک شاهدی اولدی .
او زماندن بری بو ضیادار کریمه برکاغددن فتور
نظرلیه باقه یاز . او بزم ایچین جانی بر احتراس
چهره سیدر . بزم ایچین ، بدما هرشی درونی بر
اتشله باقار بر احتراس چهره سیدر . طبیعتک
و حیسانک بوتون اشکالی و بوتون نمائیلی بزم
آنجق بوله بر آتشک انفاسلری حانده
کودونه یلییر ،

ادیبانه و صنعتده آزادیغیز شی احتراصدر ،

یعقوب قدری

تکلیف

امضال مناسبتید

طولونده بارباروس خیرالدین

برنجی فرانسوا ، شخصی شارل کفی مغلوب
ایتنک ایچین سلطان سلیمان قانونیه استخرمانمه
بوللادندن سوکره پادشاهدن شوجوانی آلدی .
ایلمیچیکر بولنک استراخی اوزرنه کندوسنه
هر درلو اسباب ولوازمیه دوتای مهابت اتغای
نودیع ایلدم . قیودان دریلیم خیرالدینده تملیاتی
دیلمه سی و دشمنلریکی تعمیر خصوصنده تشبانه
بولوغاسی ایچین اسرا بورد .

سلیمان قانونی سوزینه صادق قالدی . دوتای
هایون قیودان دریا بارباروس خیرالدین یاشانه
قویانداسنده اولدی حالده ، نیسانده جاناق قلعه دن
چیچیدی . مجموعی ۱۱۰ یارجه کیدن عیارندی .
بارباروس (لمان) ، (برنری) ، (سچلیا)
بولنی طوندی . سیاحت تمام اوچ آکی سوردی .
نهایت غنائی دوتغای اسانیاسا ساحلرینه کوردی .
بارباروس (لمان) (ره جیو) یه هجوم ایتدی . بوجوملر
هرکون توالی ایدردی . ۲۹ حزراینده (اوسنی)
اوکرنته کلدی . رومادشت ایچنده ایدی . خلق
شهردن قاچمه حاضر لایوردی .

بارباروس ایتالیاساحلرینی ووردقدن سوکره
(نیس) سورلته کلدی . وظیفه سی (نیس)
قلعه سیله شهرنی جیرا آلدی . فقط (نیس)